

ÚČTOVNÉ ZOBRAZENIE ZRIADOVACÍCH NÁKLADOV

Accounting Presentation of Acquisition Cost

Martina Mateášová

Úvod

V marci 2009 nadobudli účinnosť dve novely účtovných predpisov a to novela zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon o účtovníctve“) s účinnosťou od 1. marca 2009 vykonaná zákonom č. 61/2009 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o účtovníctve a novela Opatrenia MF SR č. 23054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov (ďalej „postupy účtovania“) s účinnosťou od 20. marca 2009 .

Jednou zo zmien, ktoré prináša novela zákona o účtovníctve je, že sa vypúšťa povinnosť aktivovať zriaďovacie náklady ako dlhodobý nehmotný majetok. Na zmenu zákona o účtovníctve nadväzuje novela č. MF/10531/2009-74, ktorá upravuje spôsob vyradenia zriaďovacích nákladov z účtovníctva účtovnej jednotky.

Charakteristika zriaďovacích nákladov

Účtovná jednotka môže viesť účtovníctvo, odo dňa založenia účtovnej jednotky – podpísaním spoločenskej zmluvy a dňom vzniku, t.j. zápisom do Obchodného registra pokračovať vo vedení účtovníctva. Počas procesu zakladania účtovnej jednotky vznikajú zakladateľom (zriaďovateľom) rôzne náklady súvisiace so založením a vznikom účtovnej jednotky, napríklad súdne poplatky, notárske poplatky, náklady na pracovné cesty, mzdy, odmeny za sprostredkovanie, nájomné, náklady súvisiace so zriadením uhrádzané materskej spoločnosti a iné náklady. Tieto náklady sa označujú za zriaďovacie náklady. Zriaďovacími nákladmi nie sú náklady súvisiace s obstaraním dlhodobého majetku, zásob, reprezentačné a ďalšie náklady, ktoré podľa zákona o dani z príjmov nie sú daňovým výdavkom. Ako zriaďovacie náklady sa neúčtujú ani náklady spojené so zlúčením, splynutím a rozdelením obchodných spoločností a družstiev a so zmenou ich právnej formy, upisovaním nových akcií a iným zvyšovaním vlastného imania a s tým súvisiace náklady ako sú náklady na notárske poplatky, súdne poplatky, provízie maklérom, odborné posudky, poradenstvo a iné náklady.

Účtovné zobrazenie zriaďovacích nákladov pred marcom 2009

Zriaďovacie náklady vykazovala účtovná jednotka v otváracjej súvahe súvahovou položkou 011 – *Zriaďovacie náklady*, ak boli zriaďovacie náklady vyššie ako 50 000 Sk (po prechode na menu euro 1 660 Eur). V prípade, že účtovná jednotka nemala ešte všetky náklady zdokladované (resp. očakávala ešte náklady spojené so vznikom) vykazovala ich na súvahovej položke 041 – *Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku*. Ak boli zriaďovacie náklady nižšie, alebo rovné 50 000 Sk (po prechode na menu euro 1 660 Eur) vykazovala ich v súvahovej položke 381 – *Náklady budúcich období*, ak sa účtovná jednotka rozhodla, že ich nebude považovať za dlhodobý nehmotný majetok.

Účtovné zobrazenie zriaďovacích nákladov, ak ich účtovná jednotka považovala za dlhodobý nehmotný majetok (ocenenie zriaďovacích nákladov je > ako 50 000 Sk, resp. 1 660 Eur, alebo ocenenie zriaďovacích nákladov je ≤ 50 000 Sk, resp. 1 660 Eur a účtovná jednotka sa rozhodla ich považovať za dlhodobý nehmotný majetok).

P. č.	Účtovný prípad	Účtovací predpis	
		MD	D
1.	Rôzne náklady spojené so založením a vznikom účtovnej jednotky, napríklad vypracovanie spoločenskej zmluvy, nájomné za priestory do okamihu zápisu do obchodného registra, notárske poplatky atď.	041	211, 365, 379...
2.	Zaradenie zriaďovacích nákladov do dlhodobého nehmotného majetku	011	041
3.	Mesačný odpis zriaďovacích nákladov	551	071

Účtovné zobrazenie zriaďovacích nákladov, ak ich účtovná jednotka nepovažovala za dlhodobý nehmotný majetok (ocenenie zriaďovacích nákladov je $\leq 50\,000$ Sk, resp. 1 660 Eur a účtovná jednotka sa rozhodla ich nepovažovať za dlhodobý nehmotný majetok).

P. č.	Účtovný prípad	Účtovací predpis	
		MD	D
1.	Rôzne náklady spojené so založením a vznikom účtovnej jednotky, napríklad vypracovanie spoločenskej zmluvy, nájomné za priestory do okamihu zápisu do obchodného registra, notárske poplatky atď.	381	211, 365, 379...
2.	Zaučtovanie zriaďovacích nákladov po ich schválení	512, 518, 538.....	381

Účtovné zobrazenie zriaďovacích nákladov po marci 2009

Novelou zákona o účtovníctve s účinnosťou od 1. marca 2009 sa zrušila povinnosť aktivácie zriaďovacích nákladov. Podľa novely postupov účtovania (č. MF/10531/2009-74) sa zriaďovacie náklady nepovažujú za dlhodobý nehmotný majetok a pri svojom vzniku ich účtovná jednotka účtuje priamo do nákladov na príslušné nákladové účty. Účtovná jednotka dlhodobý nehmotný majetok, ktorým sú zriaďovacie náklady, musí vyradiť z účtovníctva pri zostavovaní účtovnej závierky po 20. marci 2009, ktorá sa zostavuje k 1. marcu 2009 a neskôr.

Účtovné zobrazenie v účtovnej jednotke, ktorá zostavuje účtovnú závierku prvýkrát

Účtovná jednotka, ktorá prvýkrát zostavuje účtovnú závierku, zostatkovú hodnotu dlhodobého nehmotného majetku, ktorým sú zriaďovacie náklady, účtuje na ľarchu účtu 551 – *Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku* so súvzťažným zápisom v prospech účtu 071 – *Oprávky k zriaďovacím nákladom*. Vyradenie tohto majetku z účtovníctva zaučtuje na ľarchu účtu 071 – *Oprávky k zriaďovacím nákladom* so súvzťažným zápisom v prospech účtu 011 – *Zriaďovacie náklady*.

P. č.	Účtovný prípad	Účtovací predpis	
		MD	D
1.	Zúčtovanie zostatkovej ceny zriaďovacích nákladov	551	071
2.	Vyradenie zriaďovacích nákladov z účtovníctva účtovnej jednotky	071	011

Účtovné zobrazenie v účtovnej jednotke v ostatných prípadoch

V ostatných prípadoch bude účtovná jednotka zostatkovú hodnotu dlhodobého nehmotného majetku, ktorým sú zriaďovacie náklady, účtovať na ľarchu účtu 428 – *Nerozdelený zisk minulých rokov* alebo 429 – *Neuhradená strata minulých rokov (t.j. s vplyvom na výšku vlastného imania)* so súvzťažným zápisom v prospech účtu 071 – *Oprávky k zriaďovacím nákladom*. Následne vyradenie tohto majetku z účtovníctva zaúčtuje na ľarchu účtu 071 – *Oprávky k zriaďovacím nákladom* so súvzťažným zápisom v prospech účtu 011 – *Zriaďovacie náklady*.

P. č.	Účtovný prípad	Účtovací predpis	
		MD	D
1.	Začiatkový stav na účte 011 – Zriaďovacie náklady	011	701
2.	Mesačný odpis január – marec 2009	551	071
3.	Zúčtovanie zostatkovej ceny zriaďovacích nákladov:		
	a) zníženie vlastného imania – zníženie zisku	428	071
	b) zníženie vlastného imania - zvýšenie straty	429	071
4.	Vyradenie zriaďovacích nákladov z účtovníctva účtovnej jednotky	071	011

Abstrakt

Z novely zákona o účtovníctve a postupov účtovania vyplýva, že zriaďovacie náklady sa v Slovenskej republike nepovažujú za dlhodobý nehmotný majetok. Pri svojom vzniku, ich bude účtovná jednotka priamo účtovať do nákladov na príslušné nákladové účty.

Kľúčové slová: zriaďovacie náklady, účtovné zobrazenie zriaďovacích nákladov

Summary

From the last amendment of accounting act results that acquisition cost in Slovak republic are not considered as long-term intangible asset. When they occur, accounting unit book the costs directly to particular cost accounts.

Key words: Acquisition cost, accounting presentation of acquisition cost

JEL klasifikácia: M41

Použitá literatúra

- [1] Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.
- [2] <http://www.finance.gov.sk>

Kontakt

Martina Mateášová, Ing., Katedra účtovníctva a audítorstva, FHI EU v Bratislave, Dolnozemska cesta 1/b, 852 35 Bratislava, tel.: +421 2 67 295 763, mamateas@pobox.sk